

Szkolny program wychowawczo – profilaktyczny

II Liceum Ogólnokształcącego im. wł. Broniewskiego w Koszalinie

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. nr 78, poz 438 za zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982r. - Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz. U. Z 2017 r. Poz. 1189).
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz. U. Z 2016 r. Poz.1943 zw zm).
- Ustawa z 14 grudnia 2016r. - Prawo oświatowe (Dz. U. Z 2017 r. Poz 59).
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. Z 2016 r. poz.487).
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. 783).
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst. jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 957).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r. poz. 1249).
- Statut II Liceum Ogólnokształcącego im. Wł. Broniewskiego w Koszalinie

Wstęp

Szkolny program wychowawczo – profilaktyczny realizowany w II Liceum Ogólnokształcącym im. Wł. Broniewskiego w Koszalinie opiera się na hierarchii wartości zaakceptowanych przez społeczność szkolną - nauczycieli, uczniów i rodziców, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Rolą szkoły oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów młodzieży. Szkolny program wychowawczo – profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego uwzględniając priorytety edukacyjne państwa. Podstawowym celem realizacji programu jest wspieranie młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Szkolny program wychowawczo – profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka.

Na diagnozę tę składają się m.in.:

- wyniki ankiety przeprowadzonej wśród uczniów naszej szkoły
- wnioski z pracy zespołów przedmiotowych oraz wychowawczych,
- uwagi, spostrzeżenia oraz wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców,
- uwzględnienie podstawowych kierunków realizacji polityki oświatowej

państwa w roku szkolnym 2023/2024

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego obejmują:

- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności we współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- powszechną znajomość założeń programu – przez nauczycieli, uczniów , rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada pedagogiczne, rada rodziców , samorząd uczniowski)
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

I. Sylwetka absolwenta

Absolwent II Liceum Ogólnokształcącego im. wł. Broniewskiego w Koszalinie to :

- patriota i zaangażowany obywatel państwa, regionu , Koszalina,
- świadomy i odpowiedzialny obywatel państwa polskiego, Europy i świata,
- człowiek, który twórczo i odpowiedzialnie przekształca otaczającą go rzeczywistość polityczną i społeczno – ekonomiczną,
- obywatel, którego cechuje tolerancja światopoglądowa, szacunek dla siebie i innych,
- człowiek wrażliwy na przejawy niesprawiedliwości społecznej i dyskryminacji,

- osoba szanującą wartości rodzinne i kierująca się w swoim życiu zasadami etyki i moralności,
- obywatel, dla którego praca i jej wykonywanie jest bardzo ważnym elementem życia społecznego,
- obywatel wyposażony we wszechstronną wiedzę o świecie . Wiedzę, która umożliwia mu rozumienie otaczającej rzeczywistości w skali państwa, Europy i świata,
- człowiek, który prowadzi zdrowy i odpowiedzialny styl życia,
- obywatel, który posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje świadome decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- człowiek, który szanuje potrzeby innych i jest chętny do pomocy,
- obywatel, który przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi,
- obywatel, który rozumie związek między pogarszaniem się stanu zdrowia psychicznego, a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowaniem substancji psychoaktywnych, przemocy skłonnością do uzależnień).

II. Cele ogólne programu

Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia, witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu

własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi ucznia, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzenie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia,

- społecznej - ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej,

- aksjologicznej - ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami,

- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania relacji z uczniami oraz ich rodzicami,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców i opiekunów
- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, między innymi poprzez działalność w wolontariacie, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowaniu wiedzy i umiejętności uczniów, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli wychowawców w zakresie promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celu innym niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania emocji,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli , wychowawców , rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u młodzieży,

- poszerzenie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza nią.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczeniu rzetelnych i aktualnych informacji, , na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków zmieniających świadomość skierowanych do uczniów oraz ich rodziców, a także nauczycieli oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używania środków zmieniających świadomość i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków zmieniających świadomość,
- przekazanie informacji uczniom , ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- informowanie uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli oraz o metodach współpracy szkół z policją w sytuacjach zagrożenia narkomania,
- udostępnianie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji i innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- wspierania uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczenie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych ,
- wspieranie uczniów , którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na podejmowanie zachowań ryzykownych,
- wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
- wspieranie uczniów, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły.

Działania te obejmują w szczególności:

- realizowanie wśród uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych,
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowani i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności, satysfakcji życiowej,

- kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków zmieniających świadomość, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji
- włączanie w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno – terapeutyczny, o który mowa w art. 71 b ust. 1 b ustawy o systemie oświaty

Zadania profilaktyczne programu to :

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystania ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków, dopalaczy),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niwelowanie niebezpieczeństwa związanego z nadużywaniem komputera, internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem,
- uwrażliwienie na zjawisko cyberprzemocy,
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści)w sytuacjach trudnych.

W bieżącym roku szkolnym po uwzględnieniu wyników diagnozy najważniejsze działania w pracy wychowawczej oraz profilaktycznej są ukierunkowane na :

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, klasie (integracja),
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji, uzależnieniom,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie pojawieniu się zachowań ryzykownych
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców,
- kształtowanie krytycznego i bezpiecznego podejścia do treści publikowanych

w internecie i mediach społecznościowych,

- wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra,
- wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw w zakresie zachęcania

uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej,

- uczulenie wszystkich pracowników szkoły na konieczność obserwacji i reagowania na problemy zauważalne wśród uczniów,
- kształtowanie umiejętności radzenia sobie z stresem i napięciem

psychofizycznym,

- dbanie o przeprowadzanie godzin wychowawczych zgodnie

z zapotrzebowaniem i tematyką dostosowaną do danej klasy

III. Struktura oddziaływań wychowawczych:

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem oraz samorządem uczniowskim , wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku nauki,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- dokonuje analizy obciążeń nauczycieli i pedagogów czynnościami formalnymi (np. prowadzenie dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań) w miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyć kadrę na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i klasami,
- czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów,

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego,
- zatwierdza projekt programu wychowawczo – profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- informują rodziców lub opiekunów prawnych uczniów o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobisty ucznia.

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami ,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, pedagogiem, pedagogiem specjalnym, psychologiem i rodzicami uczniów,

- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej,
- dbają o dobre relacje w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom uczniów.

5. Pedagog szkolny/Pedagog specjalny/Psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczno – pedagogiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebujących szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
- udziela pomocy terapeutycznej uczniom i ich rodzicom,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno – wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym,
- uczestniczy w posiedzeniach zespołów interdyscyplinarnych,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców,
- wspiera nauczycieli, wychowawców.

6. Rodzice:

- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,

- zatwierdzają program wychowawczo – profilaktyczny (rada rodziców).

7. Samorząd uczniowski:

- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem i opiekunem samorządu,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję.

IV. Formy działań wychowawczo – profilaktycznych:

- zajęcia edukacyjne,
- godziny wychowawcze,
- zajęcia pozalekcyjne,
- wycieczki szkolne,
- uroczystości i imprezy o charakterze państwowym, lokalnym i szkolnym,
- spotkania z rodzicami,
- warsztaty o charakterze socjoterapeutycznym w klasach,
- terapia indywidualna i rodzinna w konwencji Gestalt,
- warsztaty profilaktyczne,
- doradztwo zawodowe.

V. Zasady ewaluacji programu wychowawczo – profilaktycznego:

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności.

Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- analizę dokumentacji,
- rozmowy z rodzicami,
- wymianę spostrzeżeń w zespole wychowawczym i wśród nauczycieli,
- analizę przypadków,
- badania ankietowe.

Ewaluacja przeprowadzana będzie przez zespół ds. ewaluacji i zespół wychowawczy.